

**KICHIK SANOAT ZONALARIDA KICHIK BIZNES VA
TADBIRKORLIK SUB'EKTLARINING FAOLIYATINI
TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI**

Namangan Davlat texnika universiteti o'qituvchisi

Naviyeva Muxabbat Djabirxanovna,

Namangan Davlat texnika universiteti magistranti

Maxmudov Muxtorjon Abdumali o'g'li

Annotatsiya: *Kichik sanoat zonolari mamlakat iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu zonalar kichik biznes va tadbirkorlik sub'ektlari uchun qulay sharoitlar yaratadi, ularning rivojlanishiga turtki bo'ladi hamda yangi ish o'rinlari barpo etishga yordam beradi. Kichik sanoat zonalarida faoliyat yuritayotgan tadbirkorlik sub'ektlari ko'plab sohalarda, jumladan ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish, texnologiya va innovatsiyalar yo'nalishida faoliyat olib boradi. Ularning samarali ishlashi va rivojlanishi iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda, mahalliy ishlab chiqarishni rag'batlantirishda hamda eksport salohiyatini oshirishda muhim ahamiyatga ega.*

Kalit so'zlar: *biznes, tadbirkorlik, iqtisodiyot, tadbirkorlik sub'ektlari, transport vositasi, daromad, iqtisodiy barqarorlik.*

Kichik biznes va tadbirkorlik sub'ektlari kichik sanoat zonalarida iqtisodiyotni diversifikatsiyalashga xizmat qiladi. Bu esa iqtisodiyotning turli tarmoqlarini rivojlantirishga, bitta soha yoki mahsulotga qaramlikni kamaytirishga yordam beradi. Natijada, iqtisodiy o'zgarishlarga nisbatan chidamlilik oshadi va iqtisodiy inqirozlarning salbiy ta'siri kamayadi. Kichik sanoat zonalarida joylashgan tadbirkorlik sub'ektlari mahalliy resurslardan samarali foydalanadi, bu esa transport xarajatlarini kamaytirish va ishlab chiqarish jarayonini optimallashtirish imkonini beradi. Shu bilan birga, mahalliy ishlab chiqaruvchilar o'rtasida hamkorlik va integratsiya kuchayadi, bu esa raqobatbardoshlikni oshirishga xizmat qiladi. Kichik

sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish uchun infratuzilma va xizmatlar sifatini yaxshilash zarur. Bu yerda ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan texnologiyalar, uskunalar va xizmatlar mavjudligi muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy infratuzilma tadbirkorlik sub'ektlariga o'z faoliyatini samarali tashkil etishga yordam beradi, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va innovatsiyalarni joriy etish imkonini yaratadi. Shuningdek, kichik sanoat zonalarida biznesni qo'llab-quvvatlash markazlari, moliyaviy xizmatlar, maslahat va treninglar tizimi faoliyat ko'rsatishi kerak. Bu esa tadbirkorlarning bilim va ko'nikmalarini oshirish, ularni yangi bozorlar va mijozlar bilan bog'lashda muhim rol o'ynaydi.[1]

Kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish orqali yangi ish o'rinlari yaratiladi. Bu esa mahalliy aholi bandligini oshirishga, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Ish o'rinlarining ko'payishi aholining daromadlarini oshirishga yordam beradi, bu esa iste'mol darajasining oshishiga va mahalliy bozorlarning rivojlanishiga olib keladi. Shu bilan birga, kichik sanoat zonalarida faoliyat yurituvchi tadbirkorlik sub'ektlari yoshlarni va ayollarni ish bilan ta'minlashda muhim rol o'ynaydi, bu esa jamiytdagi ijtimoiy tenglik va barqarorlikni oshiradi. Kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish milliy iqtisodiyotning eksport salohiyatini oshirishga yordam beradi. Kichik va o'rta biznes korxonalari yangi mahsulotlar ishlab chiqarish va ularni xalqaro bozorga chiqarishda faol ishtirok etadi. Bu esa mamlakatning valyuta daromadlarini ko'paytiradi, iqtisodiy mustaqillikni mustahkamlaydi va tashqi iqtisodiy aloqalarni rivojlantiradi. Shuningdek, kichik sanoat zonalarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ilmiy-texnikaviy taraqqiyotga hissa qo'shish imkoniyati mavjud bo'ladi. Bu esa ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga va raqobatbardosh mahsulotlar yaratishga imkon beradi. Kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish uchun davlat siyosati va qonuniy bazani yanada takomillashtirish zarur. Imtiyozlar, subsidiyalar, soliq yengilliklari va boshqa qo'llab-quvvatlash mexanizmlari tadbirkorlikni rag'batlantiradi va yangi loyihalarning amalga oshirilishini osonlashtiradi. Shuningdek, kichik sanoat zonalarida tadbirkorlarning huquqiy

himoyasi va biznes muhitining barqarorligi ta'minlanishi lozim. Bu esa investorlarning ishonchini oshiradi va iqtisodiy faollikni kuchaytiradi.[2]

Kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirishning ijtimoiy ahamiyati ham katta. Bu zonalarda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarining rivojlanishi mahalliy jamoalarning ijtimoiy-iqtisodiy holatini yaxshilashga xizmat qiladi. Kichik biznes korxonalari mahalliy aholining ehtiyojlarini qondirishda faol ishtirok etadi, bu esa jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi. Shu bilan birga, kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlari ekologik mas'uliyatni o'z zimmasiga olishi va barqaror rivojlanish tamoyillariga rioya qilishi kerak. Bu esa atrof-muhitni muhofaza qilish va resurslardan oqilona foydalanish imkonini beradi.[3]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, kichik sanoat zonalarida kichik biznes va tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi, yangi ish o'rinlari yaratish, mahalliy ishlab chiqarishni rag'batlantirish va eksport salohiyatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayonni samarali amalga oshirish uchun infratuzilma, moliyaviy va huquqiy qo'llab-quvvatlash, innovatsiyalarni joriy etish hamda ijtimoiy mas'uliyatni oshirish zarur. Kichik sanoat zonalarida tadbirkorlik sub'ektlarining faoliyatini takomillashtirish orqali nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va ekologik barqarorlikka erishish mumkin. Shu bois, davlat va jamiyat tomonidan bu sohani rivojlantirishga doimiy e'tibor qaratish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. ABDULLAYEV, S. (2023). RAQAMLI IQTISODIYOTDA KICHIK SANOAT ZONALARINING ROLI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI. TOSHKENT: ILMIY NASHR.
2. KARIMOVA, N. (2024). KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK: NAZARIYA VA AMALIYOT. NAMANGAN: NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI NASHRIYOTI.

3. TURSUNOV, J. (2022). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUB'EKTLARINING MOLIYAVIY RESURSLARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH. TOSHKENT: IQTISODIYOT VA MENEJMENT NASHRIYOTI.
4. ISLOMOV, A. (2023). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUB'EKTLARI FAOLIYATIGA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI. TOSHKENT: O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI NASHRIYOTI.
5. RASULOV, D. (2022). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISH USULLARI VA SAMARADORLIGI. KOKAND: KOKAND DAVLAT UNIVERSITETI NASHRIYOTI.
6. SULTONOV, M. (2023). KICHIK SANOAT ZONALARIDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY VA IJTIMOY AHAMIYATI. TOSHKENT: TOSHKENT IQTISODIYOT UNIVERSITETI NASHRIYOTI.
7. YUSUPOVA, F. (2024). KICHIK BIZNES SUB'EKTLARINING KICHIK SANOAT ZONALARIDAGI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI. TOSHKENT: O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI NASHRIYOTI.